

Asia: VN/4118/2019

Lausuntopyyntö parlamentaarisen ohjausryhmän ja asiantuntijatyöryhmän mietinnöstä, luonnos hallituksen esitykseksi avoimuusrekisterilaiksi

Lausunnonantajan lausunto

Kannatatteko avoimuusrekisterin perustamista Suomeen?

Kyllä

Mikä esillä olevista kolmesta avoimuusrekisterin soveltamisalavaihtoehdosta tulisi valita (eli mihin tahoihin kohdistuvaa lobbausta ilmoitusvelvollisuuden tulisi koskea)?

Eduskunta ja ministeriöt

Yleiset huomiot esityksestä

Oikeusministeriö pyytää lausuntoja mietinnöstä, luonnos hallituksen esitykseksi avoimuusrekisterilaiksi. Päivittäistavarakauppa ry (PTY) kiittää lausuntopyynnöstä ja esittää lausuntonaan seuraavaa:

PTY kannattaa kansallisen avoimuusrekisterin perustamista. Avoimuusrekisteri tukee avointa edunvalvontaa ja demokraattista päätöksentekoprosessia. PTY:n näkemyksen mukaan avoimuusrekisterin ilmoitusvelvollisuuden laajuuden tulisi kattaa eduskunta ja ministeriöt, sillä lainsäädäntövalta ja lakien valmistelu ovat kaikkein keskeisintä avoimuuden näkökulmasta. Soveltamisalan ulottamista valtion virastoihin emme kannata. Tarvitaan kokemuksia rekisteristä ja sen hyödyistä ennen kuin soveltamisalan laajentaminen tulee harkittavaksi.

Avoimuusrekisterin piiriin kuuluva toiminta ja toimijat on rajattu vain pitkäjänteiseen tai suunnitelmalliseen vaikuttamiseen. Pidämme esitystä tältä osin kannatettavana. Muutenkin rekisteröinnin ja ilmoitusvelvollisuuden osalta hallinnollisen taakan tulisi olla minimaalinen tavoitteen saavuttamiseksi. Tältä osin esitys kaipaakin vielä tarkastelua. Onko esimerkiksi yhteydenpidon kohteen ja aiheiden lisäksi edellytettävällä pääasiallisella yhteydenpitotavalla merkitystä asian kannalta.

Jos esitys toteutuu luonnoksessa esitetyllä tavalla, ilmoitusvelvollisuuden piirissä ovat myös viranomaistahot, mitä emme siis kannata. Tulkintoja voi tällöin aiheuttaa mm. yritysten tavanomaisen viranomaisasioinnin erottaminen tämän lain tarkoittamista raportointia vaativista asioinneista. On myös epäselvää edellyttääkö esitys kaksinkertaista raportointia, kun asiakas käyttää ammattimaista neuvonantajaa. Tämä ei liene tarkoituksenmukaista, kunhan tieto tulee rekisteriin jommankumman toimesta. Epäselvyyksien välttämiseksi ja toimijoiden hallinnollisen taakan minimoimiseksi on joka tapauksessa tärkeää, että rekisteriviranomaisen tehtäväksi on säädetty ohjaus ja neuvontavelvollisuus lain tulkinnoista.

Kunnioittavasti

Päivittäistavarakauppa ry

Kari Luoto

toimitusjohtaja

Tea Taivalkoski

lakimies

Taivalkoski Tea
Päivittäistavarakauppa ry